

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/5989.**

Benyújtás dátuma: **2023-11-09 03:29**

Parlex azonosító: **1AEV7TKL0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Vadai Ágnes (DK)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Polt Péter, legfőbb ügyész**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Vizsgálja-e az ügyészség a Hazafias Magyarok Szövetsége nevű szervezetet?"**

Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr!

I.)

A nepszava.hu internetes portálon 2023. november 3. napján megjelent „Hamaszos lelkész találkozott a palesztin nagykövettel Budapesten” című tudósításban írtak szerint „istentiszteleten látta vendégül Hegedűs Loránt református lelkész Fadi Elhousseini palesztin nagykövetet. A Szabadság téri Hazatérés Templomában tartott vasárnapi eseményt Ima a Szentföld békéjéért címmel hirdették meg. A rendezvényről a Youtube videómegosztó portálra felkerült egy tudósítás, ennek alapján a lelkész jórészt a zsidóság és egy meg nem nevezett rabbi bírálataival foglalatzkodott igehirdetésében. Közismert, hogy Hegedűs Loránt hozta létre a Hazafias Magyarok Szövetsége nevű szervezetet, amelynek rövidítése: Hamasz. Antiszemitának tartott megnyilvánulásai miatt a lelkész ellen korábban már több eljárás is indult a református egyházban.

A palesztin nagykövet, miután beszédet mondott az egybegyűlteknél, a templom előterében lévő Horthy-mellszobor előtt nyilatkozott: „hazug propagandával” vádolta Izraelt, és azt üzent a magyaroknak, hogy „nyisd ki a szemed, ne higgy el mindent, amit a hírekben látsz”.

A palesztin nagykövetség Facebook-oldalának közlése szerint a református eseményen résztvevők „nagy része megerősítette eltökéltségét a tüntetések szervezésére.”

A Hamasz részéről Izraelt ért terrortámadás után és az annak nyomán kialakult fegyveres-háborús konfliktus idején a kiszolgáltatott izraeli civil emberek halálát okozó és számukra azóta is folyamatos életveszélyt jelentő helyzetben elhangzott idézett kijelentések és a történetek az alapvető emberi kultúra és a szolidaritás alapján demokratikus jogállamban felháborítóak, elfogadhatatlanok és megengedhetetlenek.

A nagy nyilvánosság előtt tett ilyen és ehhez hasonló cselekmények a lakosság egyes csoportjai, illetve azok tagjai, egyes nemzeti, vagy vallási csoportok, különösen a zsidó vallású emberek számára joggal és alappal nemcsak visszataszítóak, hanem konkrétan félelmet, fenyegetettséget, megbotránkozást és riadalmat kelthetnek, mivel számukra – Hegedűs Lóránt ismert korábbi megnyilvánulásaira is figyelemmel - megalázó, érthetetlen és elfogadhatatlan, hogy ellenük jogellenes eszközökkel, formában és módon erőszakra buzdítva és szegregált indulatokat gerjesztve gyűlöletre uszítsanak. Ráadásul ez a cselekmény több szempontból is effektíve jogszerűtlen és a konkrét jogsértő állapot mellett különböző bűncselekmények elkövetésének megállapítását is megalapozhatja.

II.)

1.) Az Európai Unió normái között az Alapjogi Charta 21. Cikk (1) bekezdése tilt minden hátrányos megkülönböztetést. Ezzel összhangban az Európai Unió működéséről szóló szerződés 67. Cikkének (3) bekezdése a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formáinak és megnyilvánulásainak büntetőjogi eszközökkel történő leküzdése szükségességét rögzíti.

2.) Ennek a dokumentumnak a végrehajtására a Tanács 2008. november 28. napján, 913/2008/I/B. számon hozott kerethatározatot, amely szerint egyes, rasszista vagy idegengyűlölő céllal elkövetett magatartásformák, ideértve egyebek között a nyilvánosság előtt faj, bőrszín, származás, vallás, meggyőződés, nemzeti vagy etnikai hovatartozás alapján meghatározott személyek csoportjával, vagy ilyen csoport valamely tagjával szembeni erőszakra vagy gyűlöletre uszítást bűncselekményként büntetést vonnak maguk után.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ezeket a bűncselekményeket hatásos, arányos és visszatartó erejű büntetésekkel sújtsák. E cselekmények akkor büntetendőek, ha alkalmasak az erőszakra vagy gyűlöletre uszításra a sértett csoport, vagy annak egyes tagjai ellen. A kerethatározat azt is követelményként rögzíti, hogy a tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell tenniük annak biztosítására, hogy a rasszista és idegengyűlölő indíték súlyosító körülményként számítsen, vagy az ilyen indítékot a bíróságok a büntetések kiszabásánál figyelembe vehessék.

3.) Az Emberi Jogok és az Alapvető Szabadságok Védelméről szóló, Rómában 1950. november 4. napján elfogadott egyezmény 14. Cikkében szintén a megkülönböztetés tilalmát rögzíti. A tilalmazott megkülönböztetési szempontok és okok felsorolása az Egyezségokmánnyal lényegileg megegyező, a szerződés valóban általános diszkriminációs tilalomról szól.

4.) Az ENSZ által elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 2., és a 26. Cikke az emberi jogok mindenfajta, faj, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti, társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet megkülönböztetés nélküli elismerését hangsúlyozza. Ezek megóvását a részes államok törvényhozási és más intézkedésekkel megvalósítandó kötelességévé teszi.

Az Egyezségokmány 20. Cikkének 2.) pontja szerint: „törvényben kell megtiltani a nemzeti, faji vagy vallási gyűlölet bármilyen hirdetését, amely megkülönböztetésre, ellenségeskedésre vagy erőszakra izgat”.

5.) Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata a 2. Cikkében általánosságban, tehát annak minden lehetséges formájában, nemre, nyelvre, vallásra, politikai vagy bármely más véleményre, nemzeti vagy társadalmi eredetre, vagyonna, születésre vagy bármilyen más körülményre nézve tiltja a diszkriminációt.

6.) A faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló New York-i Egyezmény 4. Cikke szerint: „a részes államoknak büntetendővé kell nyilvánítaniuk a faji felsőbbrendűsége vagy gyűlöletre alapozott eszmék terjesztését, a faji megkülönböztetésre való izgatást, valamint bármely faj, illetve más színű vagy más etnikai származású személyek csoportja ellen irányuló minden erőszakos cselekedetet vagy arra való izgatást, továbbá a fajgyűlölő tevékenység mindenféle támogatását, annak pénzelését is beleértve. Emellett törvényellenessé kell nyilvánítaniuk és betiltaniuk minden olyan szervezetet, amely a faji megkülönböztetést előmozdítja, vagy arra izgat, az ilyen szervezetben vagy tevékenységben való részvételt pedig a törvény által büntetendő cselekménynek kell tekinteni.”

III.)

1.)

A Btk. 332. §-ában büntetett közösség elleni uszítás bűncselekményét követi el, aki nagy nyilvánosság előtt valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoport, illetve annak tagja ellen, vagy a lakosság egyes csoportjai, illetve azok tagjai ellen különösen fogyatékosagra, nemi identitásra, szexuális irányultságra tekintettel erőszakra vagy gyűlöletre uszít.

2.)

A Btk. 216. §-ában rögzített közösség tagja elleni erőszak bűncselekményét az valósítja meg, aki más valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása, vagy vélt tartozása, így különösen fogyatékosága, nemi identitása, szexuális irányultsága miatt olyan, kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az adott csoport tagjában riadalmat keltsen.

Kihívóan közösségellenesnek tekintendő minden olyan tevékenység, amelynek tanúsításával az elkövető tartalmilag értelmezve és értékelve nyíltan, és egyértelműen szembemegy a megszokott, általánosan elfogadott és egységesen értelmezett történelemszemlélettel, az erkölcsi és társadalmi szokásjoggal.

A joggyakorlat egységesítésére a Kúria által rögzített értelmezésből kiemelendő, hogy a közösség tagja elleni erőszak védett jogi tárgya a diszkrimináció nélküli együttéléshez fűződő társadalmi érdek, tehát az a rendeltetése, hogy senkit ne érhessen bántalmazás, vagy bántódás amiatt, mert más népcsoporthoz tartozik, a többséghez tartozó egyének is lehetnek gyűlölet motiválta támadások sértettjei. Emellett az relatív, hogy adott helyen és időben ki tekinthető többségnek, illetve kisebbségnek. (Bfv.II.590/2012/18.).

Ugyanezen célból és tartalommal a Kúria elvi bírósági döntést is megalkotott, amely szerint a

közösség tagja elleni erőszak bűntettének sértettjei adott esetben a többségi társadalomhoz tartozó személyek is lehetnek, amennyiben az e csoporthoz való vagy vélt tartozásuk miatt szenvednek sérelmet. (EBD 2015 B. 3.).

IV.)

1.) A büntetőeljárás lefolytatását szabályozó 2017. évi XC. tv. 4. § (1) bekezdésében előírt törvényi kötelezettség alapján az ügyészség és a nyomozó hatóság a tudomására jutott közvádra üldözendő bűncselekmény miatt hivatalból megindítja a büntetőeljárást.

Az officialitás, vagyis a hivatalból való eljárás elve szerint az eljárást a hatóságok bármilyen további feltétel, intézkedés, vagy konkrét feljelentés nélkül is, maguktól, önállóan, hivatalból kötelesek megindítani, ha bármilyen bűncselekmény gyanúját észlelik. Az ehhez kapcsolódó másik büntető eljárásjogi fundamentum, a legalitás elvének következetesen törvényes alkalmazásával bármilyen bűncselekmény gyanújának vizsgálata céljából az ügyészségnek joga, de egyben kötelessége is a büntetőeljárás megindítása és lefolytatása.

2.) Az Alaptörvény R.) cikkének (2) bekezdése szerint Magyarországon a jogszabályok mindenkire kötelezőek. A 29. cikk pedig azt rögzíti, hogy az ügyészség, mint a független közvádoló következetesen köteles fellépni minden jogsértő cselekménnyel szemben.

3.) A büntetőeljárásról szóló 2017. XC. tv. 25. §-ában rögzítettek szerint az ügyészség a közvádoló, aki nyomoz, felügyeli a bűncselekmények felderítésének törvényességét, valamint irányítja a vizsgálatot.

4.) Az ügyészségről szóló 2011. CLXIII. tv. 1. § és a 2. §-ában írtak alapján az igazságszolgáltatás közreműködőjeként érvényesíti az állam büntetőigényét, a közérdek védelme érdekében közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki betartsa a törvényeket és a jogszabályok megsértése esetén fellép a törvényesség érdekében.

Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 26. § (2) bekezdése szerint az ügyész intézkedésének megalapozása érdekében hivatalból vizsgálatot folytat, ha a tudomására jutott adat vagy más körülmény megalapozottan súlyos törvénysértésre, mulasztásra vagy törvénysértő állapotra (a továbbiakban együtt: törvénysértés) utal.

5.) Az Ütv. 28. § (1), (3) és (4) bekezdése értelmében az ügyészt törvényben meghatározott jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek közhiteles nyilvántartásba vételét, bejegyzését, törlését elrendelő, valamint a nyilvántartásba bejegyzett adatok változásával kapcsolatban hozott bírósági határozattal, hatósági döntéssel szemben jogorvoslati vagy perindítási jog illeti meg. Ha a közhiteles nyilvántartás adata törvénysértő, vagy utóbb törvénysértővé vált, az ügyész az adat törlését, kijavítását, megváltoztatását kezdeményezheti.

Ha jogi személy működésének törvényessége felett bíróság, közigazgatási hatóság, vagy bíróságon kívüli más jogalkalmazó szerv gyakorol törvényességi felügyeletet, az ügyész törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezhet.

Törvény felhatalmazása alapján az ügyész a jogi személy feloszlata, megszüntetése vagy a törvényes működés helyreállítása érdekében pert indít, ha a tudomására jutott súlyos jogszabálysértés, illetve más adat vagy körülmény folytán alappal tehető fel, hogy a jogi személy a működését beszüntette, illetve Alaptörvényt vagy jogszabályt sértő tevékenységet folytat. Ha törvény kifejezetten nem zárja ki, az ügyész pert indít akkor is, ha a jogszabálysértés a jogi személy törvényes működését veszélyezteti.

V.)

Mindezek alapján kérdezem, hogy:

1.) Az ügyészség önállóan, hivatalból, külön vizsgálja-e az említett kijelentésekkel és történésekkel kapcsolatban az azok miatt esetlegesen megállapítható jogellenes cselekményeket és az esetleges törvénysértésekkel kapcsolatosan a konkrét, személyhez kapcsolt büntetőjogi és a közjogi felelősséget?

2.) Az ügyészség vizsgálta, illetve vizsgálja-e a Hegedűs Loránt által alapított Hazafias Magyarok Szövetsége nevű, Hamasz rövidítéssel jelölt szervezet alapításával, bejegyzésével, illetve nyilvántartásba vételének tényével és annak jogszerűségével kapcsolatos eljárást, a szervezet tényleges tevékenységének tartalmát, az általuk megfogalmazott és deklarált célkitűzéseik valóságtartalmát, és a rögzített célokhoz képest ténylegesen a gyakorlatban kifejtett tevékenységük jogszerűségét?

3.) Az ügyészség fel kíván-e lépni az említett szervezet tevékenységének korlátozása, feloszlata, megszüntetése, vagy a törlése érdekében, és ha igen akkor konkrétan milyen intézkedésekkel?

4.) Ha indult eljárás, akkor az milyen ügyészségi szakág által, milyen szempontokkal, milyen kérdésköröket érintett?

5.) A vizsgálatok milyen részletes, érdemi ténymegállapításokat tettek és milyen konkrét eredménnyel jártak?

A széleskörű társadalmi közérdeklődéssel kísért ügyben szíveskedjen részletesen, konkrétan, tárgyyszerűen és az ügy érdemi megítélése szempontjából releváns összes körülményre kiterjedő módon tájékoztatni a vizsgálat, vagy a nyomozás állásáról, a meghozott érdemi döntésekről és intézkedésekről, valamint azok indokairól.

6.) Ha nem indult vizsgálat, akkor a tudósításokban közölt tényekre figyelemmel és azokkal szemben ezt a döntést milyen konkrét szakmai okokra, jogalapra és körülményekre alapozták?

7.) Az ügyben milyen tényekre alapítva, milyen bizonyítékok alapján és konkrétan milyen jogi érvekkel igazoltan mi az ön konkrét és érdemi szakmai álláspontja?

8.) Az igazságszolgáltatás független és pártatlan közreműködőjeként deklarált ügyészség plein pouvoir-ral rendelkező plenipotenciális vezetőjeként mit tesz ön az ehhez hasonló jogellenes, kirekesztő, erőszakos és félelemkeltő gyűlöletbeszéddel elkövetett (bűn)cselekmények megelőzése és megakadályozása érdekében?

Budapest, 2023. november 9.

Tisztelettel:
Dr. Vadai Ágnes
Demokratikus Koalíció